

Welcome to all of you!

IGSLi

International Group for The Study of Lithium Treated Patients

Congress Committee:

Rixt Riemersma

Tanja Dijk

Henk Mathijssen

Micha van Bendegem

Ralph Kupka

Eline Regeer

Anja Stevens

Ronald Vonk

A Brief History of KenBiS

*10-year Anniversary of the
Dutch Foundation for Bipolar Disorders
Amsterdam, 20 september 2019*

‘de kracht van een stabiel kennisnetwerk’

Jubileumcongres Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen – vrijdag 20 september 2019

A complex history, as usual in bipolar disorder...

‘de kracht van een stabiel kennisnetwerk’

Jubileumcongres Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen – vrijdag 20 september 2019

A complex history, as usual in bipolar disorder...

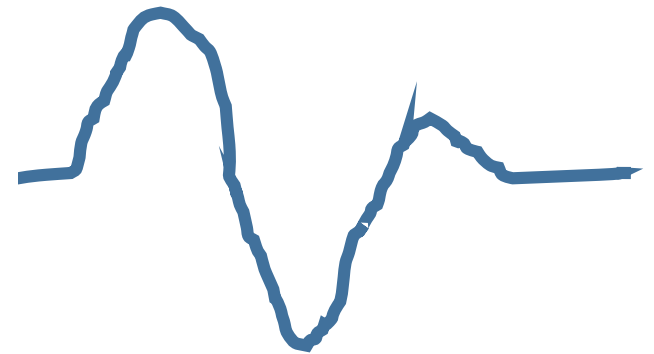

“Tell me, when was your first manic episode?”

“eehhh...I think it was 2009...”

Note: age at onset of bipolar disorder: 2009

2009

A complex history, as usual in bipolar disorder...

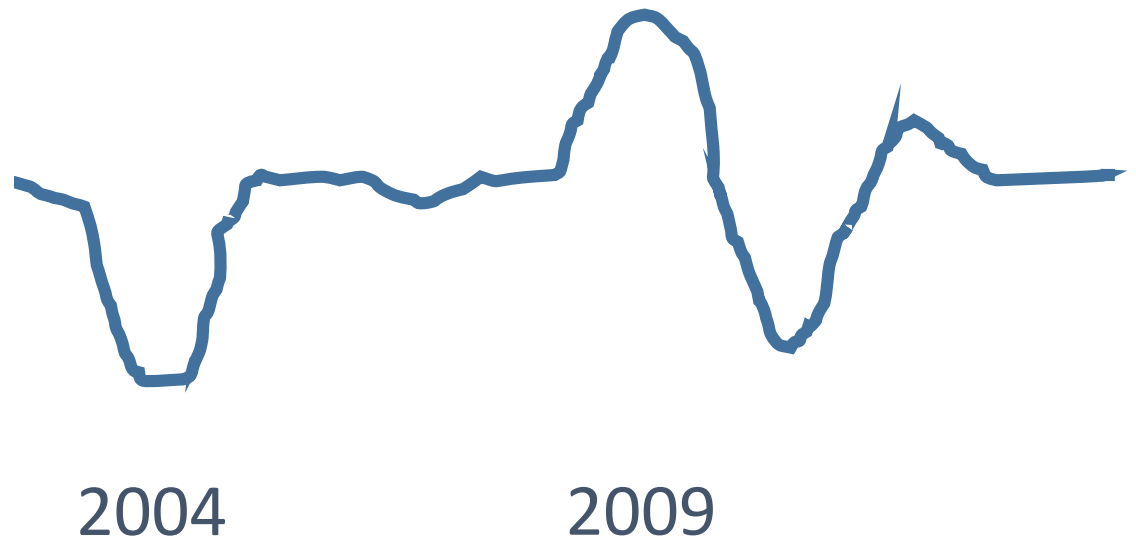

“But, when was your first depressive episode?”

“welll...that must have been in 2004...”

Aha!: age at onset of bipolar disorder: 2004

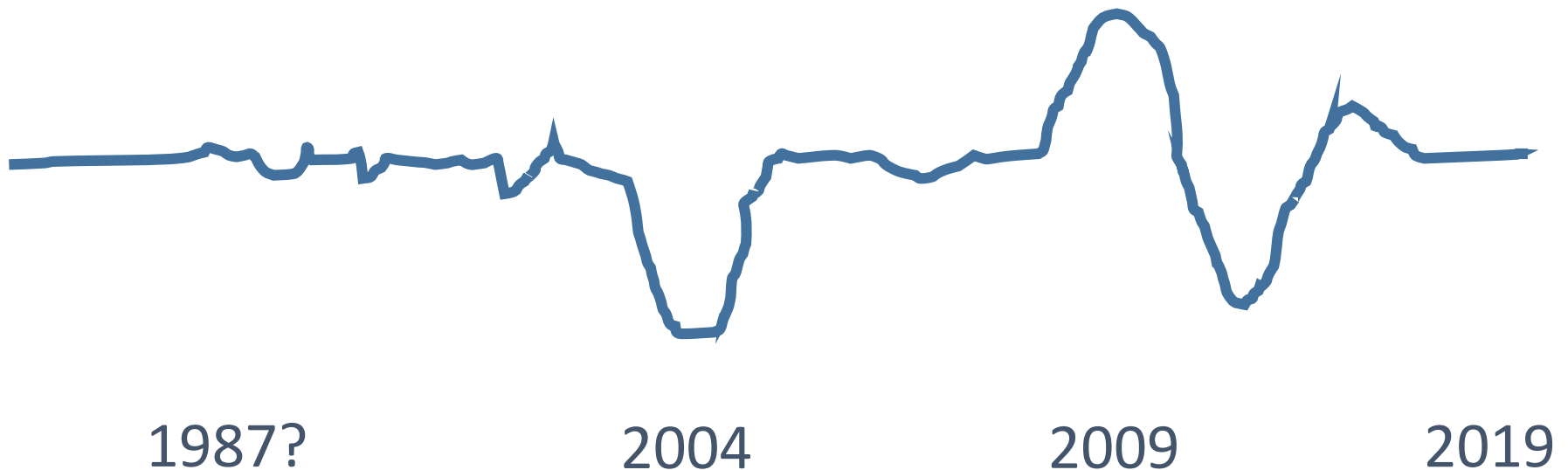
A complex history, as usual in bipolar disorder...

“And when did your first experience mood swings?”

“Ooooh...that was way back, around 1987 or so??”

A complex history, as usual in bipolar disorder...

Nederlandse Stichting voor Manisch Depressieven

Fred.A.Bos,
Voorzitter, NSMD

*lithium
werkgroep*

1987

A complex history, as usual in bipolar disorder...

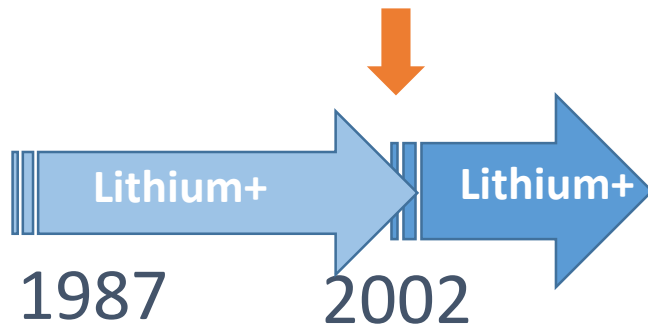
---

*lithium
werkgroep* *

Lithium Plus Werkgroep

Stichting Behandelaars Bipolaire Stoornissen

A complex history, as usual in bipolar disorder...

*lithium
werkgroep*

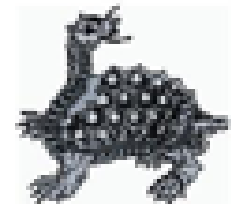
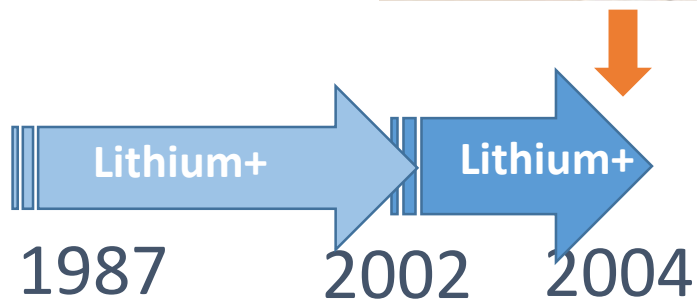
Lithium Plus Werkgroep

Stichting Behandelaars Bipolaire Stoornis

Symposium

“Bipolaire stoornis:
patiënt en behandelaar:
wat kan beter met elkaar?”

Vrijdag 12 maart 2004
Jaarbeurs
Utrecht

A complex history, as usual in bipolar disorder...

*lithium
werkgroep*

Lithium Plus Werkgroep

Stichting Behandelaars Bipolaire Stoornissen

Kenniscentrum bipolaire stoornissen

[UTRECHT] Om kennis te bundelen en daardoor te vergroten komt er een nationaal kenniscentrum over bipolaire stoornissen. 'Zeer noodzakelijk', vindt initiatiefnemer Willem Nolen, hoogleraar psychiatrie.

'Het gaat hier om een veelvoorkomende psychiatrische aandoening. Maar toch bestaat daarvoor, terwijl dat wel het geval is voor andere psychiatrische aandoeningen, geen kenniscentrum. Het is een kenniscentrum. Volgens de afgelopen na jaar bij het Academisch Ziekenhuis Groningen in dienst getreden hoogleraar is er jarenlang nationaal en internationaal te we-

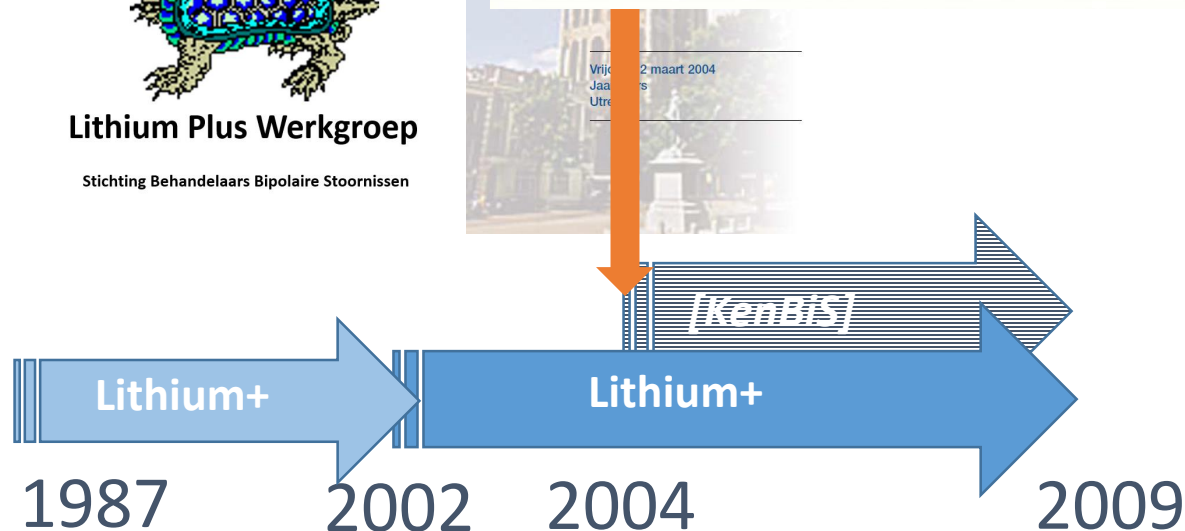
nig aandacht geweest voor bipolaire stoornissen. 'Deels komt dat doordat het om een zeer complexe aandoening gaat met een apart verloop, en deels omdat de heersende opvatting was dat dit wel te behandelen valt met de gangbare antidepressiva.' Tot zijn tevredenheid ziet Nolen daarin een kentering en constateert hij ook dat enkele farmaceutische bedrijven speciale middelen ontwikkelen voor bipolaire stoornissen.

Lithium Plus werkgroep zijn nauw betrokken bij het opzetten van het centrum. Ralph Kupka, psychiater in de ggz-instelling Altrecht, zal het centrum gaan leiden. Nolen stelt dat het doel onder andere is alle voorradige kennis te verzamelen over bipolaire stoornissen.

'Daarmee hoop je ook de kennis te kunnen vergroten bij behandelaars, onder meer door op de nog op te zetten website veel informatie en onderzoeksresultaten te plaatsen.'

Ook second opinions behoren nog bij het doel van het kenniscentrum. Nolen verwacht dat aan het eind van het jaar de eerste contouren van het centrum zichtbaar zullen zijn.

KenBiS started as a project in 2004

A complex history, as usual in bipolar disorder...

*lithium
werkgroep*

Lithium Plus Werkgroep

Stichting Behandelaars Bipolaire Stoornissen

Kenniscentrum bipolaire stoornissen

[UTRECHT] Om kennis te bundelen en daardoor te vergroten komt er een nationaal kenniscentrum over bipolaire stoornissen. 'Zeer noodzakelijk', vindt initiatiefnemer Willem Nolen, hoogleraar psychiatrie.

'Het gaat hier om een menig psychiatrie. Maar toch bestaat daa dat wel het geval is ve psychiatrie aandoe nationaal kenniscentr monteert Nolen de ke

nig aandacht geweest voor bipolaire stoornissen. 'Deels komt dat door dat het om een zeer complexe aandoening gaat met een apart verloop, en deels omdat de heersende opvatting was dat dit wel te behandelen valt met de gangbare antidepressiva.' Tot zijn tevredenheid ziet Nolen

Lithium Plus werkgroep zijn nauw betrokken bij het opzetten van het centrum. Ralph Kupka, psychiater in de ggz-instelling Altrecht, zal het centrum gaan leiden. Nolen stelt dat het doel onder andere is alle voorradige kennis te verzamelen over bipolaire stoornissen.

HOME NIEUWS AGENDA BIPOLAIRE STOORNISSEN OVER KENBIS DOE MEE! CONTACT

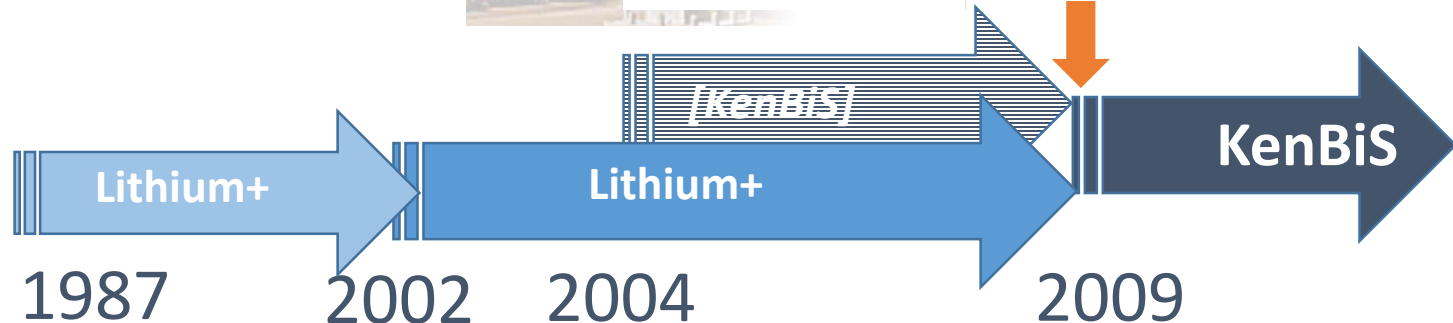
Home / Nieuws / 2009 / maart / 24 / Kenniscentrum en Lithium Plus Werkgroep fuseren

Kenniscentrum en Lithium Plus Werkgroep fuseren

Geplaatst op 24 maart 2009 door Matthijs

Per 19 maart 2009 zijn het Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen en de Lithium Plus Werkgroep gefuseerd. Gegeven de grote overlap in doelstellingen en personen van deze twee organisaties heeft het bestuur van de stichting Lithium Plus Werkgroep in goed overleg met alle leden van de stichting een besluit genomen om middels een statutenwijziging deze bestaande stichting te transformeren tot een Nederlandse Vereniging van Wetenschappelijk Medici (Nederlandse Vereniging voor Bipolaire Stoornissen). Daarmee ontstaan er in Nederland twee duidelijke organisaties op het gebied van de bipolaire stoornisse: de Vereniging voor Manisch-Depressieven en betrokkenen (VMDb) en de Nederlandse Vereniging van Wetenschappelijk Medici (Nederlandse Vereniging voor Bipolaire Stoornissen). Het Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen wordt gefuseerd met de inbreng van de VMDb).

KenBiS became a foundation in 2009

A complex history, as usual in bipolar disorder...

*lithium
werkgroep*

Lithium Plus Werkgroep

Stichting Behandelaars Bipolaire Stoornissen

Kenniscentrum bipolaire stoornissen

[UTRECHT] Om kennis te bundelen en daardoor te vergroten komt er een nationaal kenniscentrum over bipolaire stoornissen. 'Zeer noodzakelijk', vindt initiatiefnemer Willem Nolen, hoogleraar psychiatrie.

'Het gaat hier om een veelvoorkomende psychiatrische aandoening. Maar toch bestaat daarvoor, terwijl dat wel het geval is voor andere psychiatrische aandoeningen, geen nationaal kenniscentrum', beargumenteert Nolen de komst van het

nig aandacht geweest voor bipolaire stoornissen. dat het om een doening gaat en deels omdat ting was dat valt met de g va.' Tot zijn to daarin een k hij ook dat o bedrijven spe wikkelen vo sen.

Website
Het kennisce

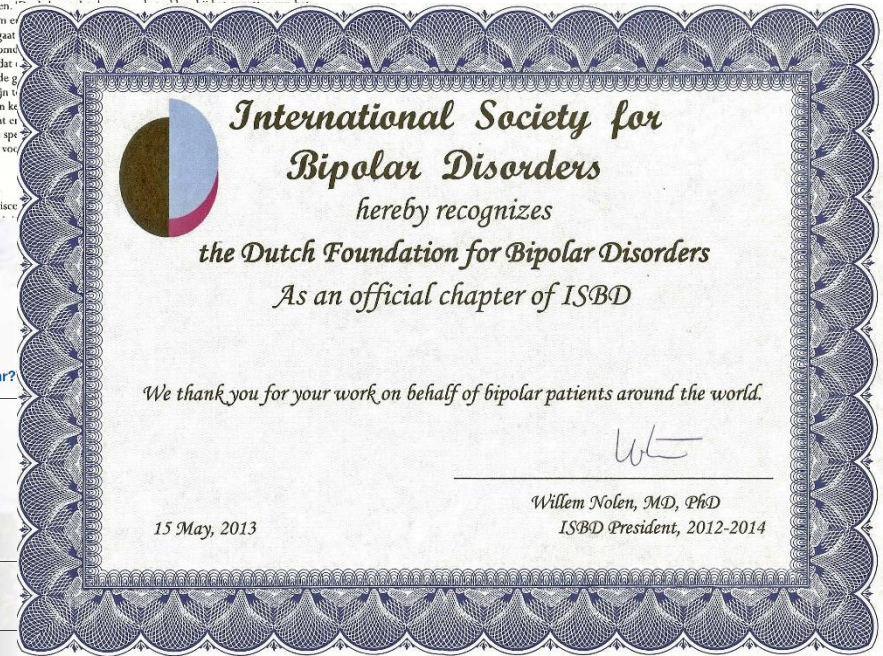
Lithium Plus werkgroep zijn nauw

Symposium

'Bipolaire stoornis:
patiënt en behandelaar:
wat kan beter met elkaar?'

Vrijdag 12 maart 2004
Jaarbeurs
Utrecht

We thank you for your work on behalf of bipolar patients around the world.

Wt

15 May, 2013

Willem Nolen, MD, PhD
ISBD President, 2012-2014

Bipolar Disorders). Daarmee ontstaan er in Nederland twee daadlijke organisaties op het gebied van de bipolaire stoornis: de Vereniging voor Manisch-Depressieven en Betrokkenen VMDB (primair voor en door patiënten en betrokkenen) en het Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen (primair voor en door professionals, maar met een substantiële inbreng van de VMDB).

Welcome to the International Society for Bipolar Disorders

WHO WE ARE

WHAT WE DO

KNOWLEDGE CENTER

GET INVOLVED

DONATE

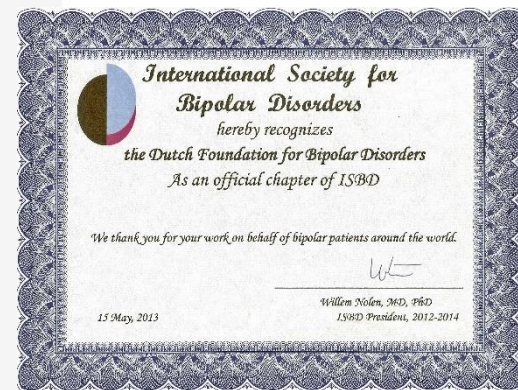
Trisha Suppes, MD, PhD

President
VA Palo Alto Health Care System
USA

Willem Nolen

Board Member

KenBiS: the power of a stable Network of Knowledge

**lithium
werkgroep**

Lithium Plus Werkgroep

Stichting Behandelaars Bipolaire Stoornissen

Kenniscentrum bipolaire stoornissen

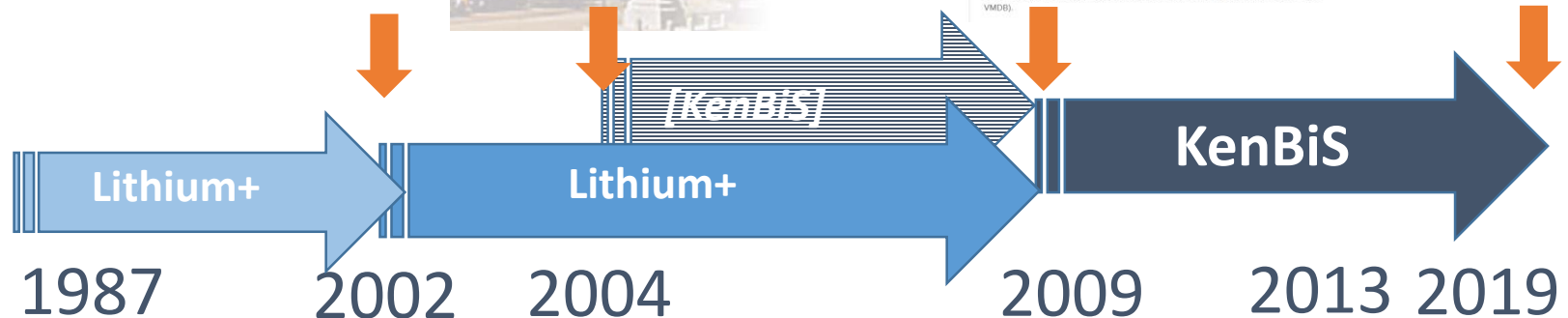
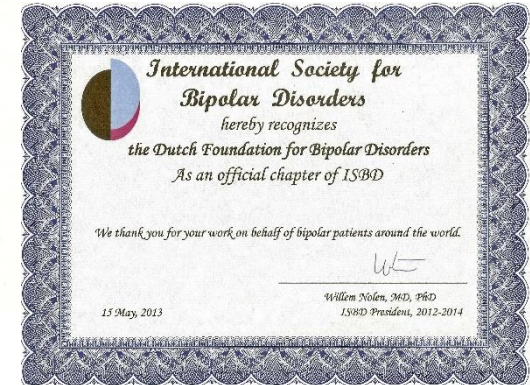
[UTRECHT] Om kennis te bundelen en daardoor te vergroten komt er een nationaal kenniscentrum over bipolaire stoornissen. 'Zeer noodzakelijk', vindt initiatiefnemer Willem Nolen, hoogleraar psychiatrie.

'Het gaat hier om een veelvoorkomende psychiatrische aandoening. Maar toch bestaat daarvoor, terwijl dat wel het geval is voor andere psychiatrische aandoeningen, geen nationaal kenniscentrum', beaargumenteert Nolen de komst van het

nig aandacht geweest voor bipolaire stoornissen. 'Deels komt dat doordat het om een zeer complexe aandoening gaat met een apart verloop, en deels omdat de heersende opvatting was dat dit wel te behandelen valt met de gangbare antidepressiva.' Tot zijn tevredenheid ziet Nolen daarin een kentering en constateert hij ook dat enkele farmaceutische bedrijven speciale middelen ontwikkelen voor bipolaire stoornissen.

Website
Het kenniscentrum is een breed Maas-unt, de Depres- n de

Lithium Plus werkgroep zijn nauw betrokken bij het opzetten van het centrum. Ralph Kapka, psychiater in de ggz-instelling Altrecht, zal het centrum gaan leiden. Nolen stelt dat het doel onder andere is alle voorradige kennis te verzamelen over bipolaire stoornissen. 'Daarmee hoop je ook de kennis te kunnen vergroten bij behandelaren, onder meer door de nog op te zetten website veel informatie en onderzoeksresultaten te plaatsen.' Ook second opinions behoren mogelijk tot de taken van het centrum, evenals het verstrekken van informatie aan huisartsen en het publiek. Nolen verwacht dat aan het eind van het jaar de eerste contouren van het centrum zichtbaar zullen zijn.

Participating Mental Health Centers in 2019

Early information on lithium (1990's)

LITHIUM-BEHANDELING EN PROFYLAXE
REGIONALE RICHTLIJN
(Zuid - Holland Noord)

LITHIUM

Informatie
voor
patiënten
familieleden
en
betrokkenen

LITHIUM

LITHIUMRICHTLIJN
VOOR
BEHANDELAARS

LITHIUM

LITHIUMPLUSWERKGROEP
1996

LITHIUM,
DE
BIPOLAIRE STOORNIS
EN
ZWANGERSCHAP

RICHTLIJN
VOOR
BEHANDELAARS

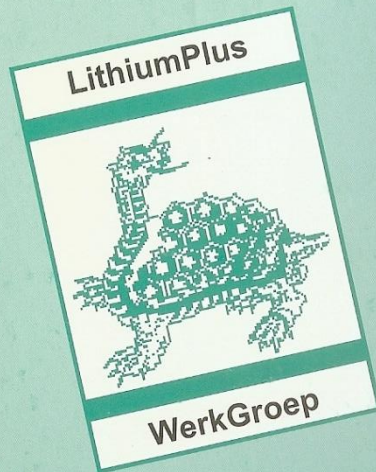
SUBWERKGROEP
ZWANGERSCHAP
LITHIUMPLUSWERKGROEP 1997

LITHIUM

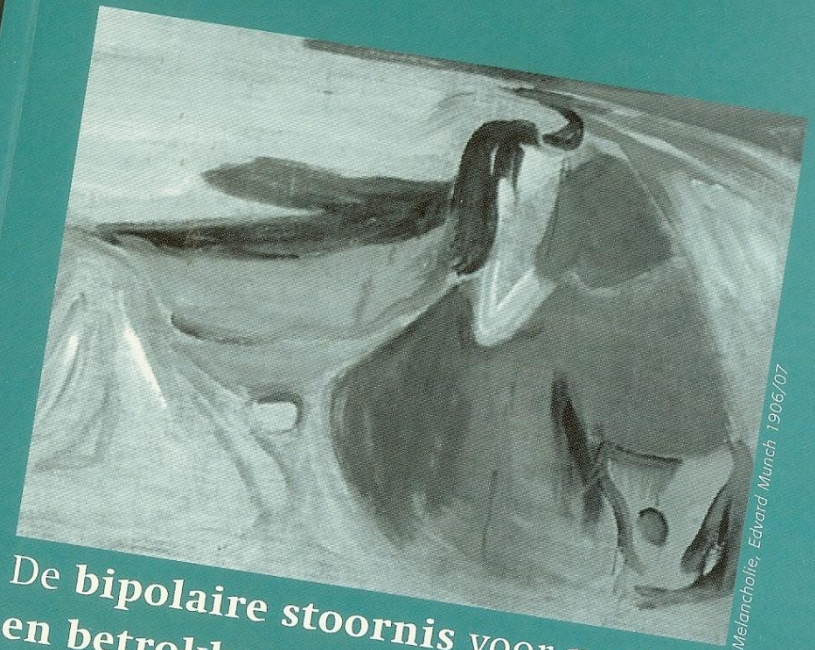
*lithium⁺
werkgroep*

information on bipolar disorder for patients and caregivers

De Bipolaire Stoornis
Patiënt en Betrokkenen
Een leidraad

De bipolaire stoornis voor patiënt
en betrokkenen

Een leidraad

lithium
werkgroep

Guideline development in Netherlands 1996 - 2015

1996

1998

2001

2008

2015

Guideline and Care Standard

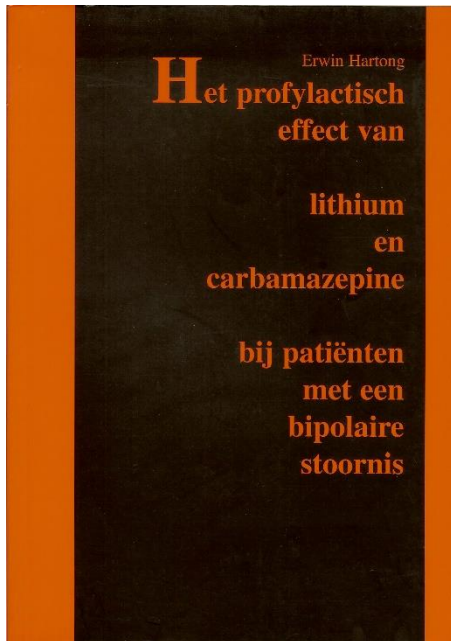

2015

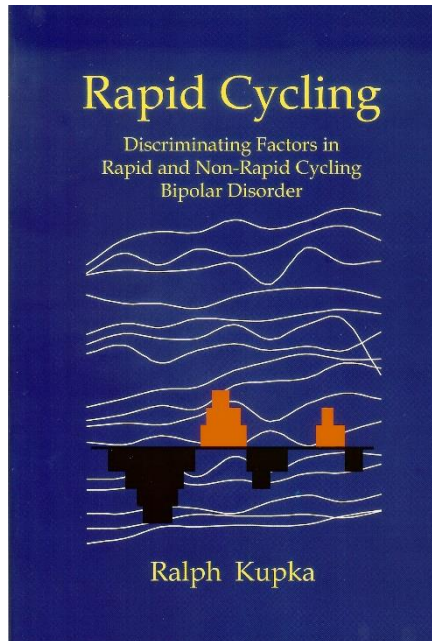

2017

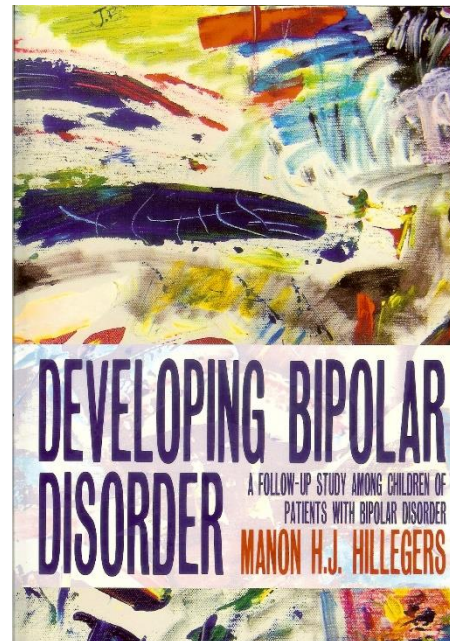
Research Collaboration within the Li+WG / KenBiS network

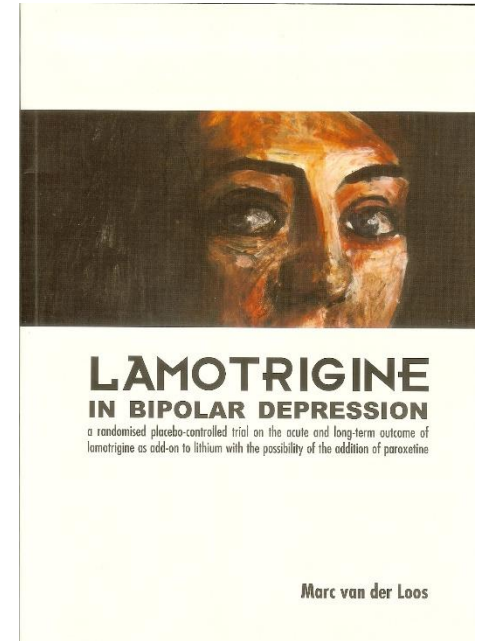
LitCar

SFBN

KBO

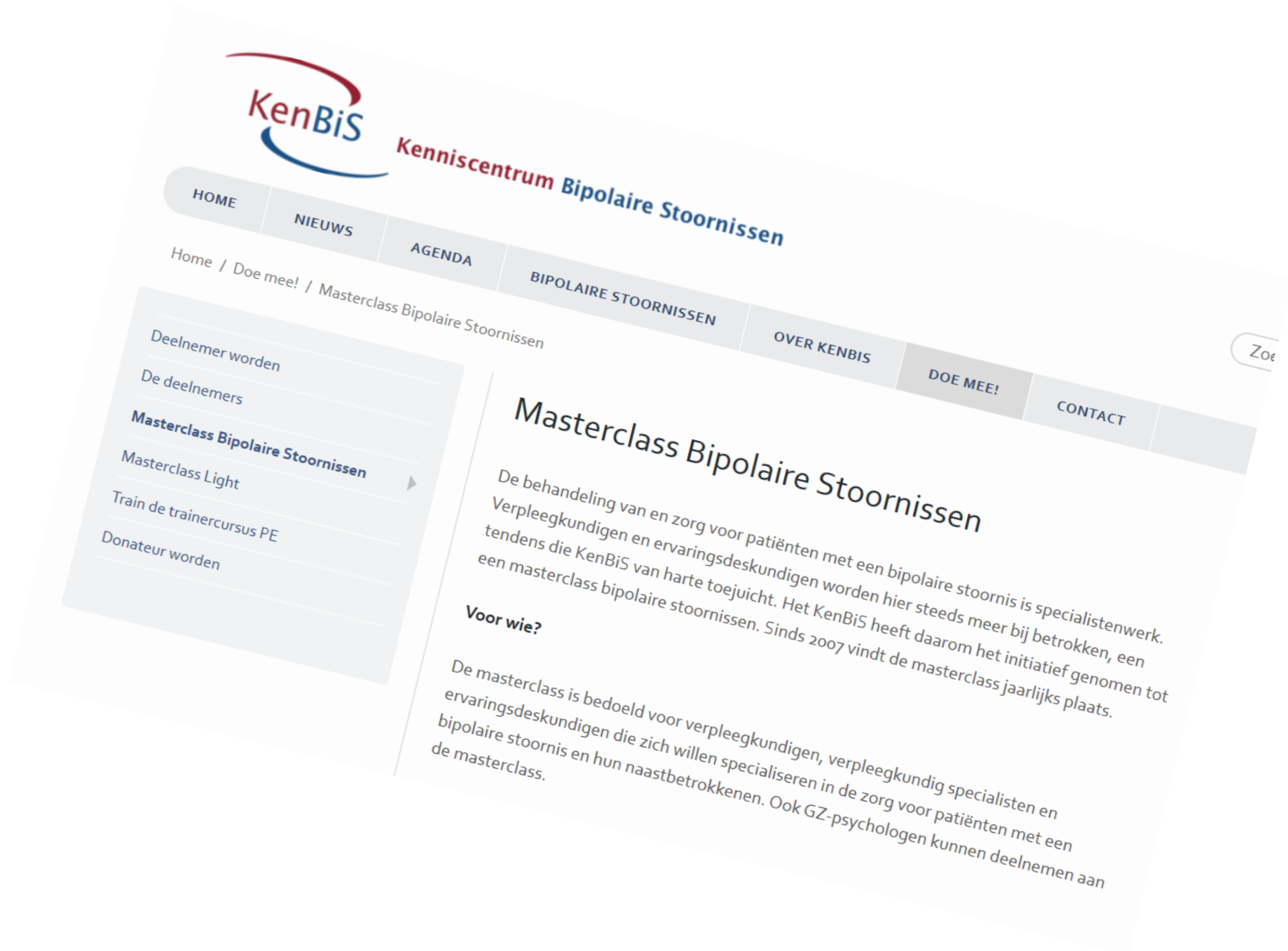
LamLit

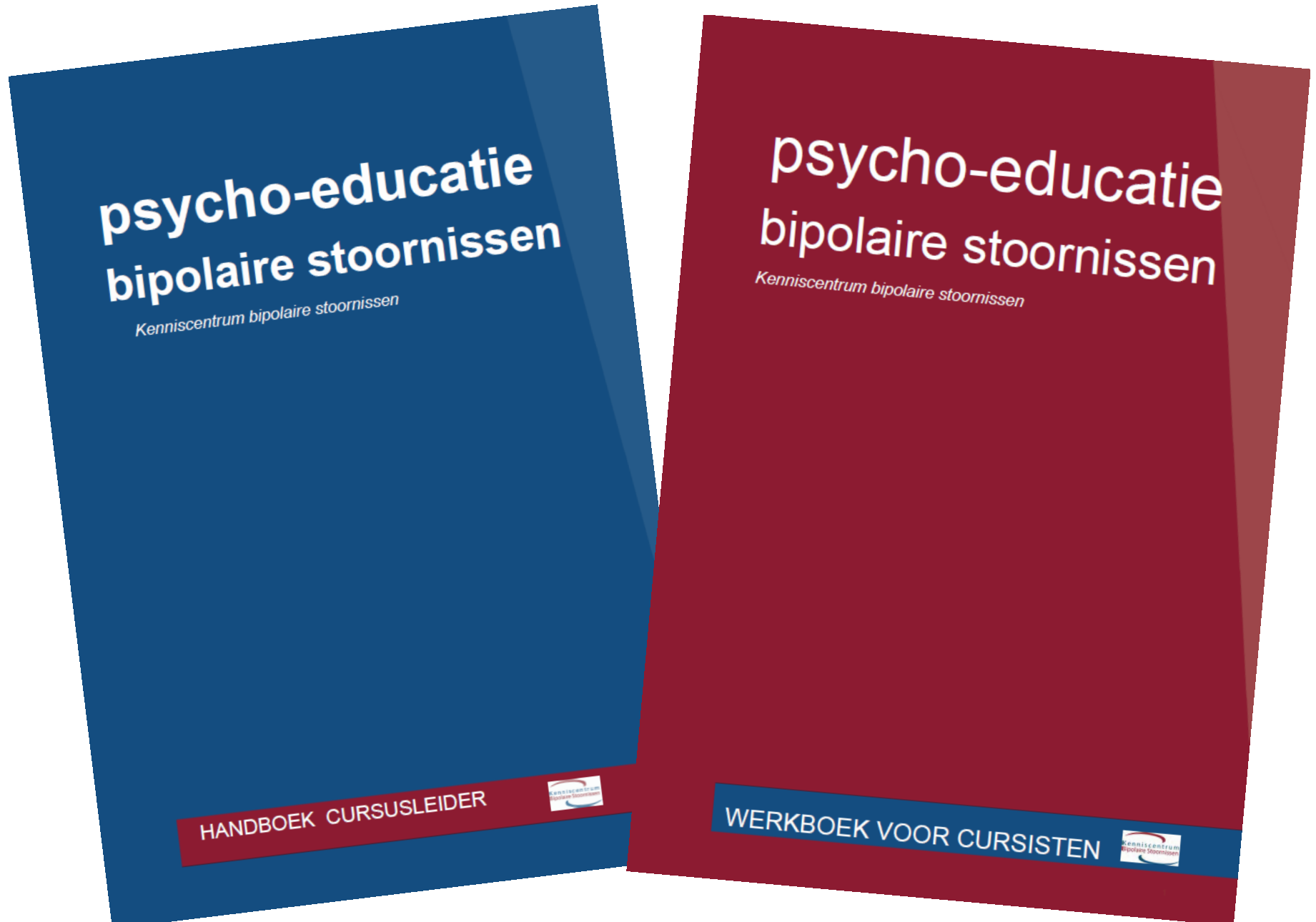
BipolarGenetics

SLEEPREG-BD

Yearly 3-day Masterclass for Bipolar Disorders

Updated Group Psychoeducation (2016)

Production and distribution of LifeChart materials

Kenniscentrum
Bipolaire Stoornissen

Life Chart Methode Zelfrapportage

Maand: Mart Jaar: 2011

Dagen van de maand	
MEDICATIE naam	Dosering Eenheid tablet/vanop mg, mg, of
Lithium	400 mg
Temazepam	20 mg
L-thyroxine	0,1 mg

Geef hier uw medicatie aan

Dagen van de maand	
Aantal uren slaap	7 7,5 8 7 7,5 7 8 9 9 9,5 8 5 5 4 4 3 5 6,5 6,5 7 8 8 7 8 8 9 8 7,5 8 8
Gewicht (kg)	66 67 62 65
Ontstomde manie (indien ja)	X X X

MANIE

ERNSTIG	Enkele overgang of	Opgevoelen
MATIG	Hoog	GROTE moeite met dagelijkse activiteiten
Laag	ENIGE moeite met dagelijkse activiteiten	
LICHT	Energiek en productief met WERKTID of geen beperkingen	

STABIEL

LICHT	Laag	Functioneren met ENIGE moeite
MATIG <td>Hoog</td> <td>Functioneren met GROTE moeite</td>	Hoog	Functioneren met GROTE moeite
ERNSTIG <td>Zinnige overgang of</td> <td>Opgevoelen</td>	Zinnige overgang of	Opgevoelen

DEPRESSIE

Vermeld hier andere psychische klachten en verschijnselen

Angst

VOORBEELD

Website on Heredity of Bipolar Disorders

[Home](#)[Vragen over erfelijkheid](#) ⌵[Onderzoek](#)[Downloads](#)[Contact](#)

Vragen over erfelijkheid

Veel patiënten met een bipolaire stoornis en hun betrokkenen krijgen gedurende hun leven te maken met vragen en dilemma's rondom erfelijkheid bij de bipolaire stoornis. Op deze website vind je meer informatie.

Erfelijkheid

Is een bipolaire stoornis erfelijk?

Kinderwens

Ik heb een kinderwens en nu?

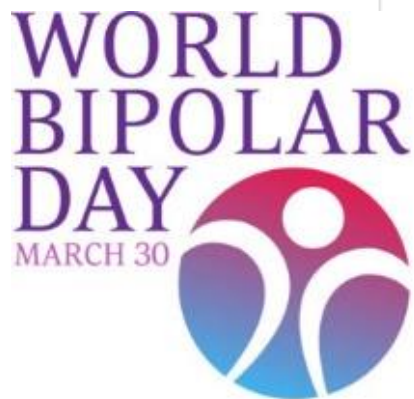
Opgroeien

Wat kan ik doen voor mijn kinderen?

Onderzoek

Wat gebeurt er op wetenschappelijk gebied?

Agenda

Landelijke agenda

- **Donderdag 28 maart 2019** – [World Bipolar Day](#)
Thema 'bipolariteit in de literatuur'

13.00-14.30 uur – bijeenkomst PsyQ/Antes in Capelle aan den IJssel
Bibliotheek Capelle aan den IJssel, Stadsplein 39, Capelle aan den IJssel

19.00-21.00 uur – [bijeenkomst Altrecht / UMCU in Amersfoort](#)
Bibliotheek Eemland, Eemplein 71, Amersfoort

19.00-21.00 uur – [bijeenkomst Dimence / Plusminus in Zwolle](#)
Stadkamer Centrum, Zeven Alleetjes 1a, 8011 CV Zwolle

19.00-21.00 uur – [bijeenkomst GGZ inGeest](#)
Cirkus Hakim, Korte Verspronckweg 7 in Haarlem

19.00-21.00 uur – [bijeenkomst Dimence / Plusminus in Deventer](#)
Bibliotheek Deventer, Stromarkt 18 in Deventer

18.30-21.30 uur- [bijeenkomst Plusminus/Emergis/Stichting Hersteltalent in Middelburg](#)
ZB|Planbureau en Bibliotheek van Zeeland, Kousteensedijk 7 in Middelburg.

yearly KenBiS / Willem Nolen Award

Close collaboration with patient organization **plusminus**

Michael Bauer
Germany

International Group for The Study of Lithium Treated Patients

International Group for the Study of Lithium Treated Patients

Founded 1988 by Mogens Schou, MD
Paul Grof, MD
Bruno Müller-Oerlinghausen, MD

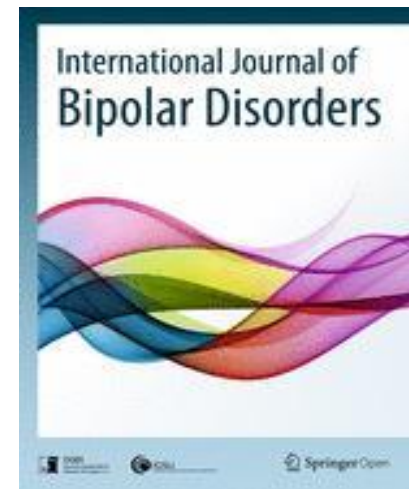
A group of about 50 scientists dedicated to the research
and public education of all aspects of clinical research related to lithium

Founded in 1988

Membership status 2019

- 47 members, 5 honorary members
- 14 countries:
  - Europe: Austria, Czech Republic, Denmark, France, Germany, Italy, Netherlands, Poland, Spain, Switzerland, United Kingdom
  - North-America: Canada, USA
  - South-America: Chile
- Official journal: *International Journal of Bipolar Disorders*
  - Impact factor 3,55

History of lithium in modern psychiatry (20th century)

John Cade

(Melbourne/Australia)

(1912 – 1980)

Mogens Schou

(Risskov/Aarhus, Denmark)

(1918 – 2005)

Journey from the past to the future : 1949 – 2019

Celebrate 70 years of Lithium research

- Unique element & medication in psychiatry
- Critical role in the treatment of severe recurrent mood disorders for more than half a century
- The oldest still used and essential medication in modern psychopharmacology
- Only agent that fulfils criteria for a mood stabilizer: efficacy in treating acute manic and depressive symptoms and also prevents future manic and depressive episodes

Journey from the Past to the Future – 70 Years of Lithium Research

- Antimanic activity
  - (Cade, 1949)
- Relapse preventive activity in recurrent mood disorders
  - (Schou, Baastrup, 1950s/60s)
- Augmentation in depression
  - (de Montigny, 1981)
- Antisuicidal activity
  - (IGSLi, Müller-Oerlinghausen, Tondo, Baldessarini (1990s)
- Neuroprotective effects
  - (Manji, 2000)

Special Issue

70 Years Lithium Research – 50 Years Lithium Clinics

Editorial

70 Years of Research and 50 Years of Lithium Clinics: From Serendipity to Gold Standard in Mood Disorders

Author

Michael Bauer

Correspondence

Professor Michael Bauer, MD, PhD
Department of Psychiatry and Psychotherapy
University Hospital Carl Gustav Carus
Technische Universität Dresden
Fetscherstr. 74, 01307 Dresden, Germany
michael.bauer@uniklinikum-dresden.de

Bibliography

DOI <https://doi.org/10.1055/a-0651-8119>
Published online: 9.7.2018
Pharmacopsychiatry 2018; 51: 165
© Georg Thieme Verlag KG Stuttgart · New York
ISSN 0176-3679

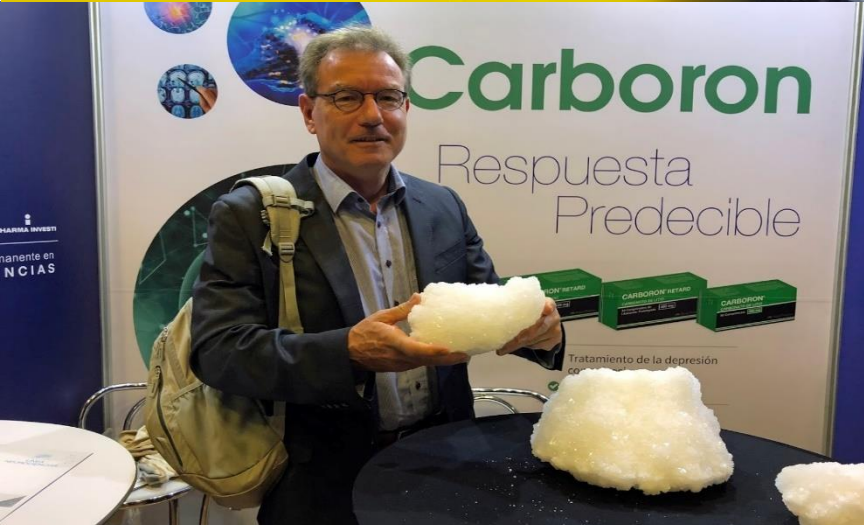
This special issue of Pharmacopsychiatry is dedicated to a “miracle drug” that can nowadays be considered the psychotropic medication with the longest clinical application in modern psychiatry: lithium. On the occasion of celebrating the 50th birthday of lithium clinics in Dresden and Berlin, historical aspects, clinical evidence and applications, and the latest molecular and genetics findings from contemporary lithium research were reviewed at the 31st Annual Meeting of the International Group for the Study of Lithium-Treated Patients (IGSLI), held in Dresden, Germany, November 9–12, 2017. The issue of this journal contains 8 comprehensive re-

Despite the fact that lithium has unique properties as an effective mood stabilizer and demonstrates antisuicidal and antidepressant effects, lithium is dramatically underutilized in many countries, the United States in particular. This is not the case in many European countries, Australia, New Zealand, China, and India, as Gin Malhi points out in his commentary. Although lithium is ranked consistently as a first-choice medication for the long-term treatment of bipolar disorders in all major international treatment guidelines, the question is, why is it underprescribed in some countries? Michael Gitlin states in his commentary, “Lithium: An Amer-

IGSLi Meeting in 2018

Atacama Desert, Chile:

Visiting the Lithium salt mines

Welcome!

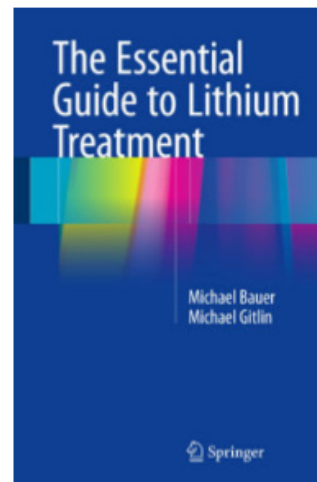
Welcome to the homepage of the International Group for The Study of Lithium Treated Patients ([IGSLi](#)). Here you will find an introduction to the wide range of research activities and publications of [IGSLi](#).

Our main objectives are:

- to conduct excellent, thorough, and innovative research, focusing primarily on affective disorders with particular emphasis on lithium,
- to be at the forefront of current developments in medical research and care in affective disorders, and to play an active role in the changes being made to patients with affective disorders,
- to facilitate the joining together of scientific data from the [IGSLi](#) member centers for the purpose of a joint analysis,
- to work in close cooperation with other research institutions and professional associations on an international level.

Through this website, we hope to provide you with a picture of the dedicated professionals who work with [IGSLi](#) and the ways in which they are contributing to the medical profession and the advancement of research and care in affective disorders.

Michael Bauer, MD, PhD, President

The Essential Guide to Lithium Treatment

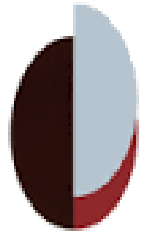
M. Bauer, M. Gitlin

1st ed. 2016, XIV, 158 p. 17 illus., 15 illus. in color.

- Provides up-to-date guidance on the use of lithium for short- and long-term treatment of mood disorders
- Explains the optimal use of lithium in treatment of mania and depression and in suicide prevention
- Written by authors with more than 25 years of experience in research and clinical use of lithium

This book is a practical, up-to-date guide to the correct use of lithium for the

The International Society for
BIPOLAR DISORDERS

Lithium Task Force

joint project by ISBD & IGSLI (2015)

Chairs: Michael Bauer, Emanuel Severus, Willem Nolen & 48 international experts

Main goals:

- Provide input to clinicians on the evidence base, the role, and the best use of lithium in patients with bipolar disorders – around the globe
- Conduct and publish systematic reviews and meta-analysis of underrecognized clinical aspects of lithium

10.00 – 10.30 uur

Myths about mood disorders

Allan Young (United Kingdom)

10.30 – 11.00 uur

The developmental trajectory of emerging bipolar disorder in high-risk offspring: Latest observations from the Canadian Flourish high-risk study

Anne Duffy (Canada)

11.00 – 11.30 uur

Pauze

11.30 – 12.00 uur

Neuroprotective effects of Li, food for thought

Tomas Hajek (Canada)

12.00 – 12.30 uur

Bipolar dealt me lemons, but lithium turned them into lemonade

Marylou Selou (USA)

Allan Young
United Kingdom

Anne Duffy
Canada

Tomas Hajek
Canada

Marylou Selo
USA

Pioneers in Bipolar Disorder present today

Professor Jules Angst

Switzerland

Pioneers in Bipolar Disorder present today

Professor Willem Nolen (*here with Robert Post, USA, in 2016*)

Netherlands

Pioneers in Bipolar Disorder present today

Marylou Selo

USA, Switzerland, Netherlands

Workshop 1: Gedeelde besluitvorming in de dagelijkse praktijk

Rocco Hoekstra en Henk Mathijssen

Workshop 2: Openheid over kwetsbaarheid en veerkracht

Fleur van der Bij en Jaap van Weeghel

Workshop 3: Bipolaire stoornis en relaties; een spannend paar

Eline Regeer, Susanne Demacker, Joma Prinsen en Edwin

Workshop 4: Bipolaire stoornissen in verschillende levensfasen

Anja Stevens, Annemieke Dols en Esther Mesman

Workshop 5: Wie ben ik? Over de filminterventie en het zelfbeeld

Peter Goossens en Manja Koenders

Workshop 6: Praten over pillen; dilemma's in de farmacotherapie

Ralph Kupka, Petra d'Huy en Chris Nijboer

